

5 maart 2013

ITEA & ARTEMIS matchmakers in Europese innovatie

Het is spannend op de hoofdkantoren van Europese onderzoeks/innovatieprogramma's ITEA en ARTEMIS. ITEA staat aan de vooravond van een derde termijn

van acht jaar en het programma van ARTEMIS loopt dit jaar af. De organisatie maakt volop plannen voor een vervolg. Dat er grote behoefte is aan de programma's staat buiten kijf. ITEA Office Director Fopke Klok: "Het laatste wat we moeten doen is denken dat iedereen wel altijd een Mercedes, Audi of BMW blijft kopen, dat kon wel eens veranderen." ARTEMIS Office Director Ad ten Berg vult aan: "Om onze koppositie in de wereld te behouden, moet Europa vooral blijven samenwerken."

In één regel uitleggen waar ITEA en ARTEMIS voor staan, is nog niet zo eenvoudig. Matchmakers, is mogelijk de kortste manier om de organisaties te omschrijven. ITEA en ARTEMIS houden zich bezig met het bij elkaar brengen van Europese partijen, kennis en subsidies om innovatie te versnellen en Europa's koppositie te versterken. Daarbij is het programma van ARTEMIS gericht op Embedded Systems en werkt ITEA breder op zogeheten Software Intensive Systems & Services. De twee programma's hebben een duidelijke overlap en het is niet voor niets dat beide hoofdkantoren een verdieping delen op High Tech Campus Eindhoven. Ad: "We leren veel van elkaar wat betreft aanpak en het organiseren van effectieve events."

Komen tot standaarden

De projecten die ARTEMIS en ITEA uitvoeren zijn - met een schaal van 100-200 manjaar werk en een budget van 10-20 miljoen Euro - groot. Ad: "Gemiddeld zitten er bij ons 7 landen in een project en de consortia van bedrijven, kennisinstituten en onderzoeksgroepen kunnen wel oplopen tot 100 deelnemers. Je ziet dan ook dat we over het algemeen werken aan het creëren van nieuwe standaarden in de industrie in termen van technologie, productietechnologie en processen." Fopke: "Een goed voorbeeld van ons werk is bijvoorbeeld de nieuwe standaard in Electronic Payment. Deze internationale

betalingstandaard maakt het bijvoorbeeld mogelijk dat wij kunnen pinnen in een Franse supermarkt. Binnen ITEA zijn banken, creditcard maatschappijen, retailers en tankstations gaan samenwerken binnen het EPAS project. De EPAS-technologie vormt nu de opmaat voor SEPA. Dit is een unieke samenwerking die internationaal heel veel heeft gebracht." Ad: "Je ziet ook dat projecten die initieel voor een specifieke industrietak zijn opgezet, overslaan naar andere industrieën. Zo hebben wij een sterk cluster in Noord-Scandinavië, de houtindustrie. Deze branche concludeerde jaren geleden al dat de enige manier om te kunnen blijven concurreren op wereldschaal, was door zwaar te automatiseren. Daar zijn diverse spelers via ARTEMIS een intensieve samenwerking aangegaan. De kennis en ervaring die ze daar opdeden breidt zich nu uit naar Polen en Duitsland en voert verder dan alleen de houtindustrie."

Samenwerken

Naast het verkrijgen van subsidie en het vergroten van kennis is samenwerking an sich een reden om in een ITEA of ARTEMIS project te stappen. Mkb ontmoet er grote partijen, R&D-afdelingen van grote bedrijven wisselen er kennis en ervaring uit en vaak zijn zelfs afnemers betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe technologie. Fopke: "Leren samenwerken is voor veel bedrijven een van de hoofdredenen om mee te doen in een project. Het is natuurlijk prettig om subsidie te krijgen, maar eigenlijk is de subsidie meer smeerolie om te zorgen dat de samenwerking goed op gang komt. ITEA bewijst zich dan als een trusted framework om een samenwerking te starten. Het geeft een kader waarin je je veilig kunt voelen om je ideeën en uitvindingen te delen. Dat is misschien wel onze grootste asset. Zo hoorde ik van Sopheon, één van onze deelnemers: 'Als we niet in een ITEA project hadden mee gedaan, dan hadden we nooit op zo'n schaal kunnen gaan werken'." Ad: "Samenwerken is zeer zeker een driver. Het gaat hier ook om pre-competitief ontwikkelen, waarbij niet direct een commerciële verantwoording nodig is."

Europa

De vraag dringt op hoe hard Europa de onderlinge samenwerking nodig heeft. Welke positie nemen we in op wereldschaal en hoe zorgen we ervoor dat we op termijn kunnen blijven concurreren? Fopke: "Ik denk dat we in de hightech een aantal goed presterende industrieën hebben in Europa. Airbus, de Duitse automobiellindustrie en de healthcare activiteiten van bijvoorbeeld Philips en Siemens geven ons wel een zekere positie. Toch praat ik er niet heel relaxed over. De ontwikkelingen gaan heel snel in China, in Korea. Het laatste wat we moeten doen is denken dat iedereen wel altijd een Mercedes, Audi of BMW blijft kopen, dat kon wel eens veranderen."

Ad vult aan: "Europa moet vooral blijven samenwerken. China heeft een hele centrale aansturing en de staten van de VS delen een hele vergelijkbare cultuur. In Europa hebben we met al onze landen, talen en culturen van oudsher een veel grotere pluriformiteit. Om de Europese industrie on-PAR te houden met de wereld moeten we wat samenwerking betreft zeker nog een slag maken. Ik zie luchtvaartindustrie als een goed voorbeeld. Ieder land had zijn eigen vliegtuigbouwers die allemaal met elkaar concurreerden. Uiteindelijk is dat in Airbus samengegaan en daardoor is onze luchtvaartindustrie sterk in de wereld. ITEA en Artemis dragen bij aan het bevorderen van samenwerking tussen Europese partijen in hun ontwikkelfases, waardoor je

uiteindelijk op de markt beter kunt concurreren.”

Nieuwe fase

Beide programma's gaan een nieuwe fase in en met de crisis in ons achterhoofd staat er wellicht veel druk op de organisatie? Ad: "Afgelopen jaar hebben we bij ARTEMIS heel goed gedraaid. Dat komt ook omdat we een nieuw type project introduceerden: het Artemis Innovation Pilot Project. Wat we daar proberen is om resultaten uit vorige projecten bij elkaar te voegen om ze een stap verder te brengen, de stap maken van R&D naar innovatie. We starten nu in 2013 echter onze laatste call - de laatste projectenronde. Nu loopt de discussie over de opvolging van het programma. Voor het einde van het jaar moet daar duidelijkheid over zijn en op 1 januari 2014 zou de nieuwe Joint Undertaking moeten starten."

Fopke: "Voor ITEA ligt het iets anders. In de loop van vorig jaar is ITEA 3 goedgekeurd dus we gaan nu opnieuw 8 jaar verder. Voor beide programma's geldt dat we met de crisis te maken hebben gehad. Bij ITEA is er een tijd lang minder budget vanuit de landen beschikbaar gesteld, daar zien we nu groei in. En in Nederland kwam het topsectorenbeleid om de hoek kijken. Ook daar hebben we onze belangen moeten verdedigen. Dat heeft inmiddels geleid tot meerjarig commitment van de Nederlandse overheid voor zowel ITEA als Artemis."

Hoofdkantoor op de Campus

Europa is groot, waarom een kantoor op de Campus? Fopke: "De reden dat we hier zitten is eenvoudig. ITEA is opgericht door een 15 aantal grote bedrijven waaronder Airbus, Daimler, Siemens, Nokia en ook Philips. Philips speelt een belangrijke rol in de organisatie en dus lag een kantoor in Eindhoven voor de hand. Maar ook omdat iedereen het leuk vindt om hier te werken. Je ontmoet hier veel mensen uit het werkveld. En verder is de infrastructuur hier op het terrein natuurlijk fijn en hebben we veel voordeel van het Campus netwerk."

Ad: "Met de grote bedrijven zoals Philips en NXP hebben we veel interactie en we zien ook wel Campusbedrijven zoals Intel terug in onze projecten. Het is geweldig om hier te zitten, maar dat is niet om dat heel Europa het zo fijn vindt om naar Eindhoven te komen." Fopke: "Als er nu een goede TGV-verbinding lag of een vliegveld met goede aansluitingen naar de business centers, zou dat wellicht al anders zijn. Een grote ITEA meeting plannen we eerder op Schiphol of in Brussel, dan in Eindhoven. Dat is een situatie waar we af en toe last van hebben."

Meer informatie:

www.artemis-ia.eu

twitter: @ARTEMIS_tweet

Linkedin group: http://www.linkedin.com/groups?gid=2326351&trk=hb_side_g

www.itea2.org

Twitter: @ITEA2

Linkedin group: http://www.linkedin.com/groups?gid=2012287&trk=hb_side_g
news@hightechcampus.com